

ἐπικούρους καὶ ἀνεκοίνωσαν τῇ πρωτοπορείᾳ τὴν πανωλεθρίαν. Τότε ὁ πανικὸς φόβος ἐγενικεύθη καὶ οἱ ἐπίκουροι μετὰ τῶν ἀπολειφθέντων πρώτων μαχητῶν δρομαῖοι κατέφυγον εἰς τὴν πόλιν των, ἐντὸς πέντε δὲ λεπτῶν οὐδεὶς ζῶν μύρμηξ ἔμεινεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἡ εἰδήσις τῆς μεγάλης ταύτης μάχης καὶ τῶν ὀλεθρίων ἀποτελεσμάτων αὐτῶν ἐφάνη ἡμῖν ὅτι ἀνεκοινώθη εἰς τοὺς περιπόλους ὑπὸ αὐτῶν τῶν μὴ συμπολεμησάντων, ἀλλ' ἀσχολουμένων εἰς τὰ συνήθη ἔργα των· ὅπως δὴ ποτε ὅμως, τὸ δι' ἡμᾶς βέβαιον ἦν ὅτι ὅλοι οἱ μέλανες μύρμηκες ἀμέσως ἐγένοντο ἄφροντες ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καθ' ὅλην τὴν περίχωρον.

Τὸ αὐτὸ ὅμως δὲν συνέβη καὶ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Πολυάριθμοι ἐπιθεωρηταὶ εἰσέβαλον εἰς τὸ αἱματόφυρτον πεδῖον καὶ ἐπὶ πολλὰς ὥρας ἐπίμοχθον ἐξετέλουν ἔργον. Οἱ πλεῖστοι ἐβοήθουν τοὺς τραυματίας, ὄντας πολλοὺς, καὶ μετέφερον εἰς τὴν σκιὰν προχώματος, σχηματισθέντος ὑπὸ βαρέως φορτωμένης ἀμάξης, ἵνα προφυλάξωσιν αὐτοὺς ἀπὸ τὰς πυριφλεγεῖς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, αἵτινες ἦσαν ἀνυπόφοροι (διότι ἡ ὥρα ἦν σχεδὸν ἐνδεκάτη). Ἰκανοὶ τῶν ἐπιθεωρητῶν ἡσχολοῦντο ἵνα συναγάγῃσι καὶ μετακομίσωσι τοὺς κορμούς τῶν ἀποκεφαλισθέντων μαύρων μυρμηκῶν καὶ νὰ στοιβάσωσιν εἰς ξύλον δρυὸς, ἐκεῖ πλησίον ὑπάρχον, ἐφ' οὗ εἶχον πόλιν. Ὑπέθεσα ὅτι προέθεντο διὰ τῶν ἀκεφάλων αὐτῶν θυμάτων νὰ προσφέρωσι μέγα συμπόσιον πρὸς τιμὴν τοῦ Θεοῦ τοῦ πολέμου!...

Συγχρόνως μεγάλη παρετηρεῖτο δραστηριότης ἐκ μέρους τῶν ἐπιμελουμένων τοὺς τραυματίας. Πᾶσαν οὗτοι κατέβαλον ἐπιμέλειαν πρὸς περιποίησιν τῶν τραυματιῶν καὶ μεγίστην ἐδείκνυσαν πρὸς αὐτοὺς συμπάθειαν· ἐντὸς δὲ μιᾶς περίπου ὥρας πολλοὶ τῶν τετραυματισμένων ἐφάνησαν ἱκανοὶ πρὸς ἐργασίαν, ἐνῶ οἱ ἀποδεικνυόμενοι ἐτοιμοθάνατοι μετεφέροντο εἰς τὸ ξύλον ὑπὸ τῶν συντρόφων των.

Καί τοι πολλοὶ τῶν ἐρυθρακεφάλων ἐ-

τραυματίσθησαν, καὶ τινες σοβαρῶς, ὅλγοι ἦσαν οἱ φονευθέντες, οὗς ἐπίσης μετέφεραν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, εἰς ὃ καὶ τὰ ἀκέφαλα πτώματα τῶν πολεμίων. Ὅτε δὲ οἱ νικηφόροι ἐρυθροκέφαλοι κατέλιπον τὸ πεδῖον τῆς μάχης, οὐδὲν ἄλλο ἔχνος τοῦ πολέμου ἀπελείφθη ἢ αἱ ἀποκεχωρισμέναι τῶν ἡττηθέντων κεφαλαί, αἵτινες ὁμοιάζον πρὸς ἀφιονόσπορον.

Μετάφρασις Ν. Ι. Ε.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ.

ΑΓΓΛΟΥ ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΕΙΣ ΝΙΚΑΡΑΓΟΥΑΝ.

Οἱ Ἀγγλοὶ φυσιολόγοι περιηγοῦνται πολὺ· τινὲς δὲ δὲν εὐχαριστοῦνται νὰ παρατηρῶσι τὴν φύσιν μόνον ἐν τοῖς μουσείοις καὶ ταῖς διαφόροις συλλογαῖς, ἀλλὰ προτιμῶσι νὰ μελετῶσιν εἰς αὐτὰ τὰ μέρη ὅπου φύονται τὰ φυτὰ καὶ ὑπάρχουσι τὰ ὄρυκτά, τὰ ζῶα, τὰ ἔντομα, κτλ. Διὰ ταῦτα τὰ ἄριστα συγγράμματα—περιηγήσεις, φυσικὴ ἱστορία καὶ τόσα ἄλλα, ὀφείλονται κυρίως εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς φυσιοδίφας.

Ὁ Κ. Μπέλτ, μηχανικὸς καὶ φυσιολόγος, ὅστις τέσσαρα ἔτι διέτριψεν ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἀμερικῇ ὡς διευθυντὴς χρυσωρυχείου, πρὸ μικροῦ ἐξέδωκεν ἄξιον λόγου σύγγραμμα περὶ φυτῶν, ζώων, ἐντόμων, κτλ. τῆς Νικαραγούας, ἐξ οὗ καλὸν ἐνομίσσαμεν νὰ ἐρανησθῶμεν τὰς ἐπομένας πληροφορίας.

Ἡ ἐπικράτεια τῆς Νικαραγούας διαιρεῖται εἰς τρεῖς παραλλήλους ζώνας ἢ νομούς· τὸν ἀνατολικὸν, κείμενον εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν καὶ κεκαλυμμένον ἀπὸ λίαν ἐκτεταμένον δάσος, ὅπερ χορηγεῖ εἰς τὸ ἐμπόριον καουτσούκ καὶ ἀνακάρδιον (μαώνιον)· τὸν κεντρικόν, ὅστις ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας Χοντάλες, Μανταγάλας καὶ Σεγοβία καὶ ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀγίου Ἰωάννου μέχρι τῆς Ὀνδούρας (πρὸς τὰ βο-

ρειοδυτικά)· ὁ νομὸς οὗτος ἰδίως εἶναι πλούσιος εἰς νομάς δυναμένας νὰ διαθρέψωσιν ἄπειρα ζῶα· τέλος τὸν δυτικὸν νομὸν, ὅστις εἶναι λωρὶς στεινὴ, περιοριζομένη ἔνθεν μὲν ἀπὸ τὰς μεγάλας λίμνας Νικαράγουαν καὶ Μανάγουαν, ἐτέρωθεν δὲ ἀπὸ τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ. Ἡ γῆ τοῦ νομοῦ τούτου εἶναι εὐφορωτάτη καὶ δύνανται νὰ εὐδοκιμήσωσι τὸ ἰνδικόν, ὁ καφὲς, ἡ ζάχαρις, ὁ καπνὸς, τὸ κακάον, κτλ. Διαρκὲς εἶναι τὸ ἔαρ καὶ δύναται τις εἰπεῖν ὅτι ἡ χώρα αὕτη, ἡ ἀφθονοῦσα ὑδάτων καὶ ἔχουσα μεγάλας λίμνας, θὰ ἦτο ἀληθὴς παράδεισος ἂν οἱ κάτοικοι ἦσαν φιλόπονοι· ἀτυχῶς εἶναι ὁκνηροί.

Ὁ Κ. Μπέλτ ἀπεβιβάσθη εἰς Γκρεητάουν ἢ Σάν Ζουάν δὲλ Νόρτε (*San Juan del Norte*), τὴν μόνην τουτέστι πόλιν τῆς Νικαράγουας ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ, τὴν 3)15 Φεβρουαρίου 1868. Ὁ λιμὴν ἦτο πρὶν καλὸς καὶ ἐχώρει πολλὰ πλοῖα, ἀλλ' ἤδη ἐγεμίσθη ἀπὸ χῶμα καὶ ψάμμον τοῦ ἐν αὐτῷ ἐκβάλλοντος ποταμοῦ, καὶ εἰς τὸ μέρος ὅπου ἄλλοτε προσωρμίζοντο πλοῖα, νῦν βόσκουσι ζῶα ἢ ἐσχηματίσθησαν λίμναι· πλησιέστατα ὁμῶς κατασκευάσθη ἄλλος λιμὴν.

Ἡ πόλις, καὶ τοὶ μικρὰ, εἶναι ὡραία, αἱ δὲ οἰκίαι ξύλινοι, σκιαζόμεναι ὑπὸ φοινίκων, ἀρτοκάρπων, πορτοκαλλεῶν, κτλ. Ἐκάστη οἰκία ἔχει κήπον, οἱ δὲ τοῖχοι περιβάλλονται ὑπὸ φυτοῦ ὡραίου, καλουμένου *Ἀντίγονον λευκόπου* καὶ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων *Vegessima*, ἥτοι *Καλὸν* ἢ *Ὠραῖον*. Τὸ φυτὸν τοῦτο ὑπερηγάπων οἱ ἀρχαῖοι Ἰνδοί, οἵτινες πράγματι ἐλάτρευον τὰ ἄνθη.

Τὸ ἐμπόριον, ὅπερ εἶναι ἄξιον λόγου ἐν Γκρεητάουν, διατελεῖ σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου εἰς χεῖρας τῶν ξένων· συνίσταται δὲ κυρίως εἰς τὴν ἐξαγωγὴν ἐγχωρίων προϊόντων, ἥτοι καφὲ, κακάου, καουτσούκ, κτλ. Καί τοι δὲ ἡ πόλις εἶναι ἐκτισμένη εἰς πεδιάδα, περικυκλωμένην ἀπὸ λίμνας καὶ ἑλη, καὶ τοὶ δὲν ὑπάρχουσι διώρυγες καὶ ἐπὶ ἐννέα μῆνας τοῦ ἔτους βρέχει ἀφθόνως, οὐδόλως ἐπιπολάζουσι πυρετοί, καὶ τοῦτο ἔνεκεν τοῦ πυρώδους τῆς γῆς, τάχιστα ἀπορροφώτης

(ΟΜΗΡΟΣ ΦΥΛ. ΣΤ΄.)

τὴν ὑγρασίαν καὶ μάλιστα ἔνεκεν τῆς εὐκολίας δι' ἧς τὰ μιάσματα ἐκδιώκονται μακρὰν ὑπὸ τῶν ἐτησίων, οἵτινες δύνανται νὰ σαρώωσιν ἀδιαλείπτως τὴν ἐπιφάνειαν χώρας ὅλως πεδινῆς.

Τὰ πέριξ τοῦ Γκρεητάουν εἰσὶ κεκαλυμμένα ἀπὸ δάση, ἐν οἷς φύεται τὸ *Ψεῖδιον* (*Psidium, goyavier*), ὅπερ παράγει καρπὸν ὁμοιάζοντα πρὸς μικρὸν μήλον, ἔχον σπόρους ξυνοὺς τὴν γεῦσιν, ἐξ ὧν κατασκευάζουσι γλυκύπηκτον περίφημον καθ' ὅλην τὴν χώραν. Πολλὰ δένδρα ἐν τοῖς δάσεσι φέρουσιν ἐπίφυτα φυτὰ, ἐπὶ δὲ τῶν δένδρων εὗρηνται φλύαροι ψιττακοὶ καὶ ῥαμφισταὶ (*loucans*). Εἰς τὰ ἄδενδρα τοῦ δάσους μέρη περιπλανῶνται λαμπρὰ ἀμερικανικὰ στρουθία (*tangaras*), ἰδίως ὁ *Ῥαμφόκοιλος* (*Ramphocoelus passerinii*)· τὸ ἄρρεν εἶναι μέλαν καὶ χνοῶδες, ἔχον ἄνω τῆς οὐρᾶς κηλίδα ἀνοικτοῦ ἐρυθροῦ χρώματος, τὸ δὲ θῆλυ (τὸ ζῶον τοῦτο εἶναι πολύγαμον) ἔχει πτερὰ πρασινωπά.

Ἄπειρα εἰσὶ τὰ ἔντομα οὐ μικρὸν παρέχοντα τὸ ἐνδιαφέρον. Ὁ Κ. Μπέλτ ἀναφέρει παράδοξόν τι κολεόπτερον ἀνῆκον εἰς τὴν τάξιν τῶν μακροτέρων, *Desmiphora fasciculata* καλούμενον, οὗ τὸ σῶμα ὅλον εἶναι κεκαλυμμένον ἀπὸ ὑπομελαίνας τρίχας καὶ ὅπερ δύναται τις νὰ ἐκλάβῃ ὡς τριχωτὴν κάρπην. Κατωτέρω σημειοῦμεν καὶ ἄλλας τοιαύτας περιπτώσεις ζώων ἐχόντων παραδόξως ἐργανικὴν μορφήν καὶ ἀνηκόντων εἰς ἄλλους τόπους. Αἱ ψευδεῖς αὗται ὁμοιότητες, ὡς πρῶτος ὁ Κ. Bates ἐγνωστοποίησεν ἐν τῷ συγγράμματί του *Περιήγησις ἐπὶ τοῦ Ἀμαζόντος*, βεβαίως ἔχουσι σκοπὸν νὰ ἐξασφαλίσωσι λίαν πρωτοτύπως τὴν ὑπαρξίν ζώων τινῶν, ἐπιτρέπουν αὐτοῖς νὰ διαφύγῃ διὰ τρόπον ὅλως ἀπροσδοκῆτου τὴν καταδίωξιν τῶν ἐχθρῶν των. Ἰδοὺ δὲ ἐξήγησις τοῦ πράγματος. Τὰ ζῶα τὰ ἔχοντα μακρὰ κεράτια (τὰ μακρόκερα) συνήθως κρύπτονται ὑπὸ τεμάχια ξύλων ἢ ὑπὸ τὰ λείψανα φυτῶν, ἢ Δεσμιφόρος ὁμῶς μένει ἀφόβως ἐξηπλωμένη εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν φύλλων, διότι γνω-

στὸν τυγχάνει ὅτι τὰ έντομοβόρα πτηνὰ δέν τρώγουσι τὰς τριχωτὰς κάμπας, κατ' ἀκολουθίαν δὲ καὶ τὰ ταύταις ὁμοιάζοντα έντομα. Καὶ αἱ λεγόμεναι *Ἑλικωνίδες* (*Heliconidae*) κατορθοῦσι νὰ διαφύγῃσι τῶν σφηκῶν τὰς προσβολάς.

Ὁ Κ. Μπέλτ ὀλίγον διέτριψεν εἰς Γκρεητάουν, διότι ὤφειλε νὰ μεταβῇ ἀμέσως εἰς ἅγιον Δομίνικον, ὅπου κεῖνται τὰ χρυσορυχεῖα, ὧν τὴν διεύθυνσιν εἶχεν ἀναλάβει, ἀπῆλθε δὲ διὰ τοῦ ποταμοῦ Σάν Ζουάν ἐπιβάς λέμβου ἐκ κέδρου, ἧς τὸ πλήρωμα συνέκειτο ἐκ τεσσάρων δεξιωτάτων καὶ εὐρώστων κωπηλατῶν. Ὁ πλοῦς διήρκεσεν ἑξ ἡμέρας, ἦν δ' εὐχάριστος, διότι αἱ ὄχθαι κατὰ μέγα μέρος εἰσὶ κεκαλυμμέναι ἀπὸ διάφορα δένδρα καὶ φυτά. Αἱ οἰκίαι τῶν ἀπαντωμένων χωρίων εἰσὶν ἐλεειναί, καὶ τοῦτο διότι οἱ ἄνθρωποι ἀποστρέφονται τὴν ἐργασίαν καὶ προτιμῶσι νὰ αἰωρῶνται εἰς τὰς κρεμαστὰς κλῖνας τῶν τῆς δὲ ῥαθυμίας τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων φέρει ὁ Κ. Μπέλτ ἱκανὰς ἀποδείξεις.

Κατὰ τὸν πλοῦν ὁ Κ. Μπέλτ εἶδε ποιμνιον ἀγρίων χοίρων. Τὰ ζῶα ταῦτα ἔχουσιν εἰς τὴν ῥάχιν φῦμα ἐκκρίνον ὕλην ἀποπνέουσαν μύσχον καὶ βόσκουσι κατ' ἀγέλας ἀπὸ ἐξήκοντα ἕως ἑκατόν. Λέγεται ὅτι ἀλληλοβοηθοῦνται ὁσάκις προσβάλλονται ὑπὸ τοῦ αἰλουροπάρδου (*Jaguar*), ὅστις ὅμως εἶναι ἐπιτηδειότερος ἐκείνων. Τῶντι ἴσταται ἀκίνητος ἐπὶ κλάδου δένδρου, περιμένων μεθ' ὑπομονῆς νὰ διέλθῃ πλησίον ἀγέλης, ταύτης δὲ πλησιασάσης, ὁ αἰλουρόπαρδος ἐπιπίπτει κατ' ἀγριοχοίρου, φονεύει αὐτὸν καὶ εὐθὺς ἐπιστρέφει εἰς τὸ δένδρον, ὅπου μένει ἕως οὗ ἅπασα ἡ ἀγέλη ἀπομακρυνθῇ καὶ οὕτω δυνήθῃ νὰ καταβῇ καὶ φάγῃ ἡσύχως τὴν λείαν του.

Ἡ μόνη καθ' ὁδὸν πόλις εἶναι ἡ Καστίλλο, ὅπου ὁ Νέλσον ἀπέβαλε τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν ἐν ᾧ χρόνῳ προσέβαλεν αὐτὴν εἶναι δὲ ῥυπαρωτάτη καὶ τὴν νύκτα ἀνυπόφορος ἔνεκεν τῶν ἀπείρων κωνώπων.

Ἡ πόλις αὕτη εἶναι τὸ κέντρον τοῦ ἐμπορίου τοῦ καουτσούκ καὶ ἐντεῦθεν οἱ πο-

λυπληθεῖς ἐργάται ἀναχωροῦσι διὰ τὰ ἀχανῆ δάση τὰ ἐπὶ τῆς κλιτύος τοῦ Ἀτλαντικοῦ, εἰς ᾧ συνάγουσι τὴν οὐσίαν αὐτὴν. Αἱ ιδιότητες τοῦ καουτσούκ ἦσαν γνωσταὶ εἰς τοὺς κατοίκους πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν Ἰσπανῶν, διότι οἱ Μεξικανοὶ κατεσκεύαζον σφαίρας, δι' ὧν ἐπαιζον τὸ ἀζτεκικὸν ἔνομά του εἶναι *ulli*, ἐξ οὗ οἱ σύγγοντες αὐτὸ ἐκλήθησαν *ullegos*. Ἐν τῷ ποταμῷ τῶν Ἀμαζόνων τὸ καουτσούκ παράγεται ὑπὸ εἶδους εὐφορβίου, καλουμένου *Sidonia elastica*, ἐν δὲ τῇ Νικαραγούᾳ ὑπὸ τῆς *Castilloa elastica*, συκῆς εὐκόλως ἀναγνωριζομένης ὑπὸ τῶν πλατέων φύλλων τῆς. Οἱ συλλέγοντες αὐτὸ ἀναβαίνουν εἰς τὰ δένδρα ἐκ τῶν πέριξ κλιματίδων (λυγαρῶν), ἔπειτα δὲ κατακόπτουσι τὸν φλοιὸν ἀνὰ τρεῖς πόδας ἄνω, ὥστε ν' ἀποτελέσωσι V. Ἐντὸς μιᾶς ὥρας ὅλος ὁ ὅπος ἡ γάλα (*latex*) μετεγγίζεται εἰς κασσιτέρινα ἀγγεῖα ἅτινα φέρουσι μεθ' ἑαυτῶν. Ἀφέφημα κλιματίδος (*Calonyction speciosum*) προστιθέμενον ἀκολουθῶς εἰς ὠρισμένην δόσιν εἰς τὸ ῥευστὸν πῆγνυσι τοῦτο καὶ οὕτω τὸ καουτσούκ προσλαμβάνει σχῆμα κυκλοειδῶν πλακῶν. Δένδρον διαμέτρου 5 ποδῶν, χαρασσόμενον κατὰ πρῶτον, δίδει σχεδὸν 80 λίτρας γάλακτος, ἐξ οὗ δύνανται νὰ ἐξαγάγῃσι περὶ τὰς 45 καουτσούκ. Πολλοὶ διεβεβαίωσαν τὸν Κ. Μπέλτ ὅτι ἐν δένδρον δύναται ν' ἀναλάβῃ ἐντὸς μηνῶν τινῶν ἐκ τῆς ἐγχειρίσεως εἰς ἣν ὑπεβλήθη, ὅλα ὅμως ὅσα παρετήρησεν, εἶχον ἀποξηρανθῇ καὶ ὅλως διατρηθῇ ὑπὸ τῶν ἐντόμων *Aezocinus longimanus* (ἰκρόκαινος μακρόχειρ·)

Ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ καουτσούκ εἰς οὐδένα ὑποβάλλεται κανονισμόν, ἀλλ' ἀδιακρίτως φ.λεβοτομοῦσι νέα καὶ παλαιὰ δένδρα, ὅπερ θὰ ἔχῃ λυπηρὰς διὰ τὸ μέλλον συνεπείας. Εὐκόλως ἐδύναντο νὰ σχηματίσωσιν ἐντὸς δεκαετίας ἐπικερδεστάτας φυτείας ἐκ τοιούτων δένδρων, ἀλλὰ οὐδεὶς σκέπτεται περὶ τούτου. Τῷ 1867 ἐξήχθη ἐκ Γκρεητάουν καουτσούκ ἀξίας 112,000 ταλλήρων, τῷ δὲ 1874 ἡ ἀξία ἀνῆλθεν εἰς 226,000 τάλληρα.

Ἐπίσης δσημέραι σπανιώτερα καταντῶσι καὶ τὰ δένδρα τὰ παράγοντα τὸ μαώνιον, ἡ *Swietonia mahoganí* καὶ ἡ *Cedrela odorata*.

Εἰς ἅγιον Κάρολον, μικρὰν πόλιν κειμένην εἰς τὴν μεσημβρινὴν ἄκραν τῆς λίμνης Νικαραγούας, ὁ Κ. Μπέλτ κατέλιπε τὴν λέμβον καὶ ἐπέβη ἀτμοπλόου, πλέοντος εἰς Οὐβάλδον, ὅπου ἀφίκετο μετὰ μίαν ἡμέραν. Οὐδὲν κατὰ τὸν πλοῦν ἄξιον περιεργείας εἶδε· διέπλευσαν δὲ πρὸ τῶν νήσων Νανσιτάλ, ὅπου πλῆθος πτηνῶν καταφεύγουσι· ταῦτα δὲ ἀγαπῶσι νὰ ἀναπαύωνται ἐπὶ μεγάλων ἐπιπλεόντων σωρῶν ὑδροβίων φυτῶν, ἀλλ' οἱ κροκόδειλοι (*alligators*), οἱ ὑπεραγαπῶντες τὰ πτηνὰ αὐτὰ, ἀρπάζουσι μένοντες εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος ὡς κορμὸς δένδρου· ὁ ὄγκος οὗτος κινεῖται βραδέως, ἐπιτηρῶν τὴν λείαν του, ἅμα δὲ πλησιάζη, ὀρμᾷ αἰφνιδίως καὶ ἀρπάζει τὸ πτηνόν.

Ἐξ Οὐβάλδου διηυθύνθη εἰς ἅγιον Δομινικόν· διῆλθε δὲ πρῶτον διὰ τῆς κοιλάδος τοῦ *San José*, ἣτις εἶναι ξηρὰ καὶ κονιορτώδης, μεταβαλλομένη κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν βροχῶν εἰς βόρβορον. Ἐνθα κακεῖσε εὐρίσκονται βουνοὶ βραχώδεις κεκαλυμμένοι ἀπὸ ἀκανθώδη δένδρα, ἥτοι κακτέας, ἀκακίας, φοίνικας νάνους, βρωμηλοειδῆ· Ἐν γένει ἀφθονοῦσιν αἱ ἀκανθαὶ εἰς τὰ μέρη τὰ ἐκτεθειμένα εἰς μεγάλην ξηρασίαν καὶ πιθανόν ὅτι ἐφύησαν ἵνα προφυλάττωσι τὰ φυτὰ κατὰ τῶν χορτοφάγων ζώων, ἅτινα στεροῦνται τῆς συνήθους τροφῆς των. Μετὰ ταῦτα διῆλθε διὰ μέρους ὀρεινοῦ, ἐν ᾧ ἱκανὰ ὑπάρχουσι δένδρα, ὧν τὰ φύλλα πίπτουσι κατὰ τὴν ξηρὰν τοῦ ἔτους ὥραν (ὅταν δηλ. δὲν βρέχῃ), ὅπως συμβαίνει παρ' ἡμῖν τὸ φθινόπωρον· ἀφίκετο δὲ εἰς Ἀκογιάπο, πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας Χοντάλες, μετονομασθεῖσαν ὑπὸ τῶν Ἰσπανῶν (διότι ὑπῆρχε πρὸ τῆς ἀφίξεως τούτων) ἅγιος Σεβαστιανὸς, ἀλλὰ τὸ τελευταῖον ὄνομα οὐδόλως εἶναι ἤδη ἐν χρήσει. Εἰς τὰ περίξ ὑπάρχουσι πολλοὶ λειμῶνες, ἐν οἷς βόσκουσιν ἄπειρα ζῶα, ἡ δὲ γῆ εἶναι λίαν εὐ-

φορος, ἀλλὰ ὡς ἐκ τῆς ἀμελείας τῶν κατοίκων δὲν καλλιεργεῖται.

Εἰς Πιτάλ, μικρὰν πόλιν ἐπονομασθεῖσαν ἐκ φυτοῦ οὗ αἱ ἱνες χρησιμεύουσι πρὸς κατασκευὴν ὑφάσματος, ὑπάρχουσι παρθένα δάση, ἀπὸ μεγαλοπρεπῆ καὶ ὑψηλὰ δένδρα. Τὸ μέρος ἐκεῖνο ὑπὲρ πᾶν ἄλλο εἶναι ἐκτεθειμένον εἰς τοὺς ἐτησίαις, διὸ τὸ ἔδαφος εἶναι πάντοτε ὑγρὸν· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι θερμὴ, τὰ δένδρα αὐξάνουσιν ἀδιαλείπτως. Οὐδόλως ἐπικρατεῖ ἐκεῖ χειμῶν· παντὸς δὲ εἵδους δένδρα εὕρηνται καὶ πολλὰ χαρίεντα πτηνὰ, διάφορα ἐρπετὰ καὶ ζῶα ἀπαντῶνται.

Τὰ χουσωρυχεῖα εὕρηνται περίξ τῆς κομπούλεως τοῦ ἁγίου Δομινίκου, κατοικουμένης μόνον ὑπὸ ἐργατῶν, κυρίως μικτογενῶν καὶ τινῶν γνησίων Ἰνδῶν. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι εἶναι φιλόπονοι καὶ εὐάγωγοι, ἀλλ' οὐδόλως ἠξεύρουσι τὰ ἐκ τῆς οἰκονομίας ἀγαθὰ· διὸ ἐκ τῆς ἐργασίας των οὐδόλως πορίζονται περίσσευμα, κατασπαταλῶντες τοὺς κόπους των πρὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός. Ὀλίγιστοι μαῦροι ἀπαντῶνται ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἀμερικῇ, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἅμα ἐκδιωχθέντων τῶν Ἰσπανῶν κατηργήθη ἡ δουλεία. Ἡ ἔλλειψις μαύρων εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα θεωρεῖται μᾶλλον εὐτύχημα· διότι εὐκόλως οὗτοι τρέπονται εἰς κλοπὰς.

Ὁ Κ. Μπέλτ πλείστα ὅσα δένδρα καὶ φυτὰ ἐκαλλιέργησεν εἰς τὸν κῆπόν του· πάντα δὲ ταῦτα περιγράφει λεπτομερῶς. Ὁλῶν τῶν κλιμάτων τὰ δένδρα φύονται εἰς τὴν ἀγαθὴν ἐκείνην γῆν. Γεννημάτων μόνον ἀραβοσίτον παράγει ἡ Νικαραγούα καὶ σχετικῶς ὀλίγον σῖτον. Πολλοὶ δὲ δις τοῦ ἔτους συγκομίζουσιν ἀραβοσίτον. Ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἀμερικῇ ὁ ἐξ ἀραβοσίτου ἄρτος παρασκευάζεται ὅπως καὶ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων Μεξικανῶν βράζουσι δηλ. τοὺς κόκκους μεστάκτην ἢ ὀλίγον ἄσβεστον, ἵνα διευκολυνθῇ ἡ ἐκφλούδισις, ἔπειτα δὲ τρίβουσιν ἢ ἀλέθουσιν διὰ δύο πετρῶν· τὸ ἐξαχθὲν ἄλευρον μίγνύουσιν ὕδατι καὶ κατασκευά-

ζουσι νοστιμώτατα καὶ θρεπτικώτατα πλακούντια ἢ ἀρτίσκους.

Πολλὰ λεπιδόπτερα ὑπάρχουσιν εἰς τὰς ὄχθας τῶν ῥυάκων· εὗρηται δὲ καὶ μεγάλη ἀράχνη, *Nephila* καλουμένη, ἥτις ὑφαίνει πολλὰ κίτρινα ὑφάσματα, τὰ μὲν ἐπὶ τῶν δέ. Ὁ Κ. Μπέλτ παρετήρησε καὶ ἕτερον εἶδος ἀράχνης, κατεχοῦσης τὸ κέντρον τοῦ ὑφάσματος, ἐνῶ εἰς τὰ ἄκρα ἵσταντο ἄλλαι μικρότεραι. Ἄμψ πέσῃ εἰς τὸ δίκτυον ζωῦριόν τι, αἱ μικραὶ ἀράχναι πλησιάζουσιν ἵνα συμμεθέξωσι τοῦ συμποσίου, ἡ μεγάλη ὁμῶς τὰς διώκει λακτίζουσα. Καὶ παντοειδῶν πτηνῶν δὲ ὑπάρχει πλῆθος πολὺ, ὅσον εἰς οὐδὲν ἄλλο μέρος.

Πλησίον τῆς νηπενθοειδοῦς *Margravia* (*Margravia nerenthoides*) ἀπαντᾷ τις πλεῖστα ὅσα πτηνά. Τὰ ἄνθη τοῦ παραδόξου τούτου καὶ λαμπροῦ ἔρποντος ἢ ἐγκισσυσμένου φυτοῦ εἰσὶ διατεθειμένα κυκλοειδῶς καὶ βλέπουσι κάτω, ὁμοιάζοντα οὕτω πρὸς ἀνιστραμμένην λυχνίαν, ἐκ τοῦ κέντρου δὲ τῆς σκιαδὸς κρέματα καυλῶς, φέρων εἰς τὴν βάσιν του πολλοὺς μικροὺς πετάσους πεπληρωμένους ὑγροῦ σακχαρώδους, ὅπερ ἐλκύει πλῆθος ἐντόμων. Ὅταν τὰ πτηνὰ καθήσωσιν εἰς τὴν βάσιν τῶν πετάσων, ἵνα φάγωσιν ἕντομα, σείουσι τὰ δένδρα καὶ καλύπτονται ἀπὸ γύριν, ἣν μεταφέρουσιν ἀπὸ ἐνὸς φυτοῦ εἰς ἄλλο.

Καὶ ἄλλα φυτὰ γονιμοποιοῦνται διὰ τῆς ἰδιαζούσης συνδρομῆς τῶν μυιοτροχίλων, μάλιστα δὲ εἶδος τι *Ερυθρίνης*, ἥτις, ὅταν πέσωσι τὰ φύλλα της, φέρει πλατέα ἐρυθρὰ ἄνθη, φαινόμενα ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως. Ἐκαστον φύλλον σύγκειται ἀπὸ ἐν μόνον πέταλον εὐσαρκον καὶ δίπτυχον, ὥστε οἱ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ στήμονες δὲν δύνανται νὰ ἐξέλθωσιν ἢ διὰ μικρᾶς ῥωγμῆς, δι' ἧς ὡσαύτως εἰσδύουσι μικρότατα ἕντομα, ἅτινα εἰσέρχονται πρὸς ἀναζήτησιν τῆς τροφῆς των εἰς τὸ βάθος τῆς στεφάνης. Δύο εἶδη μυιοτροχίλων εἰσὶν ἀδιαλείπτως περὶ τὸ φυτὸν αὐτὸ ὅταν ἄνθη, διότι διὰ τοῦ μακροῦ καὶ καμπύλου ῥάμφους των καὶ

τῆς δισχιδοῦς γλώσσης των δύνανται εὐκολώτατα νὰ ἐξερευνήσωσι τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ μακροῦ πετάλου καὶ νὰ συλλάβωσι τὰ ἕντομα. Ἐνῶ δὲ οὕτω ληΐζουσιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἄνθους, τὰ πτερὰ τῆς κεφαλῆς καλύπτονται ἀπὸ γύριν, ἥτις καὶ μεταφέρεται ἀλλαχοῦ. Ἀφ' ἑτέρου τὰ μεγάλα ἕντομα δὲν δύνανται νὰ ἀπυλαύσωσι τὸ νέκταρ, διατιτραίνοντα τὰ κάτω τῆς στεφάνης (ὡς ἐνίοτε συμβαίνει), διότι αὐτὴ προστατεύεται ὑπὸ παχέος κάλυκος. Τὰ ἄνθη τοῦ πορφυροῦ δακτυλίου (*digitale*) εἰσὶν οὕτω διατεθειμένα, ὥστε μόνον τὰ ἕντομα ἐκεῖνα κατορθοῦσι νὰ εἰσδύσωσιν εἰς τοὺς νεκταροφόρους ἀδένας, ὅσα δύνανται νὰ μεταφέρωσι τὴν γύριν ἀλλαχοῦ.

Ἡ γύρις τοῦ ἄνθους τοῦ φυτοῦ αὐτοῦ μεταφέρεται ὑπὸ κηφῆνος (ἀρσενικῆς μελίσης), ἀληθοῦς τῆς ἐπιμονῆς τύπου, διότι κατὰ πᾶσαν τῆς ἡμέρας ὥραν ἐργάζεται. Ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ φυτοῦ, ἔχοντος τρίχας εἰς τὴν ῥωγμὴν, τὰ μικρὰ ἕντομα δὲν δύνανται νὰ εἰσδύσωσι μέχρι τῆς στεφάνης.

Ἀπειρα ἕντομα ὑπάρχουσιν εἰς τὰ περίξ τοῦ ἁγίου Δομινίκου, ὁ δὲ Κ. Μπέλτ μετέφερεν εἰς Ἀγγλίαν ὑπὲρ τὰ 300 εἶδη, τὰ πλεῖστα ἄγνωστα εἰς τοὺς ἐντομολόγους. Ἀφθονοὶ εἰσὶ καὶ αἱ τενθηρόνες· πανταχοῦ τῶντι βλέπει τις τὰς παπυροειδεῖς φωλεάς των καὶ εἰς ὅλας τὰς ἀργιλλώδεις κλιτύας εὕρισκε ὅπας, εἰς ἃς ἄλλα εἶδη σφηκῶν καταθέτουσι τὰ ὠά των μὲ ἐφόδια τροφῶν διὰ τοὺς μέλλοντας σκώληκας. Αἱ σφοφαὶ αὗται συνίσταντο ἰδίως εἰς ἀράχνας καθιστάσας ἀδυνάτους πρὸς κίνησιν ἐκ δήγματος. Ἡμέραν τινὰ ὁ Κ. Μπέλτ εἶδε μικρὸν μέλανα καὶ κίτρινον σφήκα (*Pompilus polistoides*) θηρεύοντα δούλους· ἐπλησίασε δὲ ὁ σφήκς πρὸς ὕψος εἰς τὸ κέντρον τοῦ ὁποίου ὑπῆρχεν ἀράχνη, ἔπειτα ὁρμήσας ἔρριψεν αὐτὴν κατὰ γῆς. Ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ συνέλαβε καὶ διετρύπησεν αὐτὴν καὶ ἔπειτα ἔσυρεν εἰς τὸ ἄκρον κλάδου ὑψηλοῦ, ὅπως εὐκολώτερον πετάξῃ μὲ τὸ βαρὺ φορτίον του.

Ὁ Κ. Bates ἐν τῇ Περιηγήσει του ἐπὶ τοῦ Ἀμαζόντος ἐκθέτει τὰ μέσα ὧν χρῆσιν ποιοῦσιν οἱ σφήκες ἵνα ἐπανεύρωσι τὴν θέσιν τῆς φωλεᾶς των, καὶ παρατηρεῖ ὅτι ἁδύνατον νὰ μὴ κλίνη τις εἰς τὸ νὰ παραδεχθῇ ὅτι κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην τὰ ἔντομα ταῦτα ἀποδεικνύουσι περισσοτέραν νοημοσύνην ἢ ἐνστικτον. Τοῦτο παραδέχεται καὶ ὁ Κ. Μπέλτ. Ἡμέραν τινὰ εἶδεν εἰς τὸν κήπὸν του σφήκα, τὸν καλούμενον *Polistes carnifex* ὅστις ἐθήρευε κάμπας· εὔρε δὲ μίαν ἔχουσαν μῆκος δακτύλου, ἣν ἐφόνευσεν εὐθὺς καὶ μετέβηλεν εἰς ὄγκον ζυμώδη, ἐν δὲν ἐδύνατο νὰ μεταφέρῃ διὰ μιᾶς· ἔλαβεν ὅθεν ἐν μέρος, ἀλλὰ, πρὶν πετάσῃ, ἐβεβαιώθη καλῶς περὶ τοῦ μέρους εἰς ὃ ἀφῆκε τὸ ὑπόλοιπον κεικρυμμένον, ὑπὸ φύλλον ἐν μέσῳ πολλῶν φυτῶν. Πρὸς τοῦτο διέγραψε πολλοὺς κύκλους ἐν τῷ ἀέρι, ἀπεμακρύνθη, ἐπανῆλθε καὶ αὖθις καὶ ἔπειτα ἐγένετο ἄφαντος. Μετὰ τινὰ λεπτὰ ὁ σφήξ ἐπέστρεψεν ἀπηλλαγμένος τοῦ βάρους του· διέγραψε δὲ νέον κύκλον ἵνα ἴδῃ ποῦ εὐρίσκεται καὶ κατέβη ἐπὶ φύλλον νομίζων ὅτι ἐκεῖ θὰ εὔρῃ τὸ ὑπόλοιπον τῆς κάμπης· εἶχεν ὁμῶς ἀπατηθῇ. Ὁ σφήξ δὲν ἀπεθαρρύνθη, ἀλλ' ἤρχισε νὰ διαγράψῃ νέους κύκλους καὶ μὲν μετὰ πέντε ἀποτυχούσας ἀποπείρας εὔρε τὴν ἀληθῆ θέσιν· λαβὼν δὲ τὴν λείαν, ἐπέτασε πρὸς τὴν φωλεάν του κατ' εὐθειάν, διότι δὲν εἶχε πλέον ἀνάγκην νὰ σημειώσῃ θέσιν τινὰ.

Ὁ Κ. Μπέλτ ἔκαμε καὶ ἄλλην πειρατήρησιν ἐνῶ ἐκαθάριζε μέρος κεκαλυμμένον ἀπὸ διάφορα λείψανα, εἰς ὃ εὐρίσκοντο πολλὰ μυριόποδα, ὧν οὐκ ὀλίγων ἡ κεφαλὴ ἐφωσφόριζεν· εἶδε δὲ ὅτι εἰδός τι ἔκαμε χρῆσιν παραδόξου μέσου ἵνα συλλάβῃ τὴν λείαν του. Τὸ μυριόποδον τοῦτο ἐξετόξευε τῶντι κατὰ τῶν μικρῶν ἐντόμων, εἰς ἀπόστασιν σχεδὸν τριῶν δακτύλων, ὑγρὸν γλοιῶδες, ὅπερ τάχιστα ἐσκληρύνετο, καὶ ταῦτα ἐνεπλέκοντο εἰς δίκτυον, ἐξ οὗ δὲν ἐδύναντο νὰ ἐξέλθωσι· τότε δὲ τὸ μυριόποδον ἐπλησίαζε καὶ ἐξεμύζα αὐτὰ ἀναπαυτικώτατα.

Πολλοὶ μύρμηκες ὑπάρχουσιν ἐν τῇ κεντρικῇ Ἀμερικῇ, ἐν δὲ τῷ κοινωνικῷ βίῳ των τὰ ἔντομα ταῦτα ἐκδηλοῦσι τοιοῦτο μίγμα ἐνστίκτου καὶ νοημοσύνης, ὥστε δύναται τις εἰπεῖν ὅτι εἰσὶ διὰ τὸν φυσιολόγον καὶ τὸν φιλόσοφον ἀληθὲς πρόβλημα, οὗ ἡ λύσις καθίσταται δυσχερεστέρα, ἐφ' ὅσον σπουδάζουσιν αὐτὰ ἐπισταμένως. Τὴν γνώμην δὲ ταύτην ἐπικυροῦσιν ὅσα θέλομεν ἐκθέσει.

Οἱ λεγόμενοι προνομεῖς μύρμηκες τρέφονται ἀπὸ ἔντομα ἢ ἄλλας ζωϊκὰς οὐσίας· σταθερὰς οἰκίας δὲν ἔχουσι, διότι καταλείπουσι μέρος τι, ὅπως ἐν γένει τὰ σαρκοφάγα ζῶα, ἅμα ἐκλείψῃ ἡ τροφή. Μικρὸν εἶδος μυρμηκῶν, *proedator* καλούμενον, εἰσβάλλει κατὰ μυριάδας ἐντὸς οἰκιῶν, καλύπτον τοὺς τοίχους καὶ τὸ δάπεδον καὶ κατακερματίζον τάχιστα τὰς ἀράχνας καὶ σίλφας ὅσαι προστύχουν. Εἰς τὰ δάση ἀπκντῶνται παραπλήσιοι μύρμηκες, οἵτινες βαδίζουσι κατὰ στίφη κατέχοντα πλάτος τριῶν μέχρι τεσσάρων ποδῶν. Δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν πρόσκοποι καταδιώκουσι πληθὺν ἐντόμων, ἅτινα μετ' αὐτῶν πολὺ πίπτουσιν ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ κυριωτέρου σώματος καὶ εὐθὺς συλλαμβάνονται. Ἐὰν θελήσωσι νὰ καταφύγωσιν ἐπὶ τῶν θάμνων, οἱ πρόσκοποι συνέρχονται πολυάριθμοι εἰς τὴν ρίζαν καὶ τινες ἀνέρχονται πρὸς καταδίωξιν τῶν ἐντόμων, ἅτινα ἀπωθούμενα εἰς τὰ ἄκρα τῶν κλάδων ἀναγκάζονται ἐπὶ τέλους νὰ πέσωσι χαμαί. Μόνον αἱ ἀράχναι κατορθοῦσι νὰ διαφύγωσι τὸν κίνδυνον κρεμάμεναι εἰς τὸν ἀέρα διὰ ἀραχνίου, ὅπερ κατεσπυσμένως πλέκουσιν. Οἱ φαλαγγίται, χάρις εἰς τοὺς μεγάλους πόδας των, δύνανται νὰ μένωσιν ἀκίνητοι ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν στιφῶν ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου κινδύνου, ἀρκούμενοι νὰ ὑψώσωσιν αὐτοὺς ἅμα μύρμηξ προτίθεται ν' ἀναβῇ. Αἱ πράσινοι ἀκρίδες ἵττανται ἀμέριμνοι ὁσάκις διαβαίνωσι σμήνη ἀκρίδων, ἴσως διότι αὗται τὰς ἐκλαμβάνουσιν ὡς χόρτον. Ἀφοῦ δὲ ἅπαξ συλλάβωσι τὰ ἔντομα, κατακόπτουσιν αὐτὰ καὶ τὰ διάφορα τεμάχια, μεταφερόμενα εἰς

τὴν ὀπισθοφυλακὴν, παραδίδονται εἰς ἄλλους μύρμηκας, οἵτινες καταθέτουσι προσωρινῶς εἰς ῥωγμάς.

Ὁ λεγόμενος *hamata* μύρμηξ, ὅστις εἶναι μεγαλύτερος τῶν προμνησθέντων, ἀθρόος ἐξέρχεται πρὸς ἀναζήτησιν τῆς τροφῆς του καὶ κυρίως συλλαμβάνει σκώληκας καὶ νύμφας ἄλλου μύρμηκος, ἀνήκοντας εἰς τοὺς *Hypoclinea*. Οἱ σκώληκες καὶ αἱ νύμφαι εὗρηνται εἰς τὸ βάθος ὀπῶν ἐσκαμμένων εἰς ξηρὸν δένδρον, εἰς ὃς εἰσδύουσιν οἱ μικρότεροι τῶν ἄρπάγων μυρμηκῶν καὶ ἐξάγουσι τὴν λείαν. Οἱ *Hypoclinea* σπεύδουσι μὲν νὰ σώσωσι τὴν μέλλουσαν γενεάν, ἀλλ' οἱ ἄρπαγες τόσοι ταχεῖς εἶναι εἰς τὰς κινήσεις των, ὥστε ματαιοῦσι πᾶσαν ἀπόπειραν τῶν ἄλλων, οἵτινες οὐδ' ἀμύνονται, καὶ τοὶ αὐτοὶ δὲν προσβάλλονται. Ἐκτὸς τῶν σκώληκων καὶ νυμφῶν καταδιώκουσιν ἀράχνας, ἀκρίδας, μυριόποδα, κτλ. κτλ' ἄτομα μεμονωμένα στέλλονται πρὸς κατασκόπευσιν ἐπὶ τῶν δένδρων ἵν' ἀνακαλύψωσι φωλεὰς σφηκῶν καὶ πτηνῶν· ἅμα δὲ ἀνακαλύψωσι τι, εἰδοποιοῦσι τὸν στρατὸν, ὅστις εὐθὺς ἄρχεται ἀναβαίνων. Ὁ Κ. Μπέλτ φρονεῖ ὅτι μόνον πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κινδύνου τούτου πτηνά τινα κτίζουσι τὰς φωλεὰς των οὕτως, ὥστε διὰ τοῦ ῥάμφους των εὐκόλως νὰ δύνανται νὰ συλλαμβάνωσι τοὺς προσκόπους, οἷς ἐξαφανίζουσιν ἵνα μὴ μεταδώσωσιν εἰς τοὺς κάτω φυλάσσοντας τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐρευνῶν των.

Ἡ κατοικία τῶν μυρμηκῶν τούτων εἶναι, ὅπως καὶ τῶν λοιπῶν, προσωρινή. Ὁ Κ. Μπέλτ ἐδυνήθη νὰ παρατηρήσῃ μίαν κειμένην εἰς ῥωγμὴν καὶ ἀνοικτὴν ἐξ ἑνὸς μέρους. Οἱ μύρμηκες ἦσαν συνηγμένοι πολυπληθεῖς καὶ ὁμοιάζον πρὸς ἐσμὸν μελισσῶν· ὑπῆρχον δὲ κενὰ, ἀποτελοῦντα στοὰς, εἰς ὃς ἔτρεχον ἐργάται φορτωμένοι λείαν. Εἰς τὸ κέντρον εὗρισκοντο σκώληκες καὶ νύμφαι· ἐνθα καθεῖσε δὲ ἔβλεπέ τις χονδροτέρους μύρμηκας, ὠπλισμένους μὲ πελωρίους γνάθους. Ὅταν οἱ μύρμηκες οὗτοι μεταναστεύωσιν (οὐδέποτε μένουσι πλέον τῶν πέντε ἢ ἑξ ἡμερῶν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος), μεταφέρουσι τοὺς σκώ-

ληκας καὶ τὰς νύμφας· ἀκολουθοῦσι δὲ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν καὶ ἀπὸ ἀποστάσεως εἰς ἀπόστασιν βλέπει τις μύρμηκας χρώματος ἀνοικτοῦ μᾶλλον, οἵτινες τρέχουσι πρὸς τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἐγγίζοντες τοὺς συντρόφους διὰ τῶν κερατίων· φαίνεται ὅτι ἐκτελοῦσι χρέη ἀξιωματικῶν ἐντολῆν ἐχόντων νὰ διευθύνωσι τὴν πορείαν.

Ἡ ὄρασις τῶν μυρμηκῶν εἶναι μηδαμινὴ ἢ ἐλαχίστη· βεβαίως δὲ διατελοῦσιν ἠνωμένοι διὰ τῆς ὀσφρῆσεως. Ὁ Κ. Μπέλτ εἶδε τῶντι ἡμέραν τινὰ πολλοὺς μύρμηκας ἀδιστάκτως ἀκολουθοῦντας ὅλους τοὺς ἐλιγμούς, οἷς ἔκαμεν εἰς μύρμηξ σταλὲς πρὸς κατασκόπευσιν· διανοηθέντος δὲ τοῦ φυσιοδίφου νὰ χαλάσῃ τὸ ἔδαφος εἰς ἓν μέρος, οἱ μύρμηκες ἐστάθησαν, ὅπως οἱ κυνηγετικοὶ κύνες οἵτινες ἔχασαν τὰ ἵχνη τῆς θήρας, ἔπειτα εὐρόντες τὴν ὁδὸν, ὤρμησαν εἰς τὰ ἐμπρός. Ἄλλοι μύρμηκες, οἱ *Ψευδομύρμηκες* καλούμενοι, οἵτινες ἔχουσι καλὴν ὄρασιν, ἐξέρχονται μεμονωμένοι πρὸς ζήτησιν τῆς τροφῆς των.

Ὁ Ἀγγλος φυσιολόγος ἀναφέρει παραδείγματα τινὰ τῆς νοημοσύνης τῶν ζώων τούτων. Ἡμέραν τινὰ ἔθηκε λίθον ἐπὶ μύρμηκος, ὅστις δὲν ἐδύνατο πλέον νὰ περιπατήσῃ· τὸ πρᾶγμα παρετήρησεν εἰς τῶν συντρόφων του, ὅστις ἔσπευσε ν' ἀνακοινώσῃ εἰς τοὺς λοιποὺς, καὶ μετ' ὀλίγο-πλήθος πολὺ ἀνέτρεψε τὸν λίθον, ἐνῶ ἄλλοι ἔσυραν τὸν πεφυλακισμένον ἐκ τῶν ποδῶν καὶ οὕτω τὸν ἀπήλλαξαν.

Ἄλλοτε στίφος ἔμελλε νὰ διαβῇ ῥυάκιον ἐπὶ κλάδου κειμένου πλαγίως. Ἐπειδὴ ἡ φυσικὴ αὕτη γέφυρα ἦν στενωτάτη καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐπῆρχετο βραδύτης εἰς τὴν πορείαν, ἀμέσως κατελήφθη ὑπὸ μυρμηκῶν, οἵτινες ὤρμησαν εἰς τὰ δύο τοῦ κλάδου ἅκρα καὶ ἐκράτουν αὐτὰ κρατερῶς, ὥστε διὰ τοῦ σώματός των ν' αὐξήσωσι τὰς διαστάσεις τοῦ στρώματος τῆς γεφύρας.

Οἱ οἰκοδόμοι ἢ φυλλοκόποι εἰσὶ μύρμηκες φοβεροὶ, περὶ ὧν ὅλοι οἱ περιηγηταὶ ποιοῦνται λόγον· εἰσὶ δὲ ἀναρίθμητοι καὶ ἀπογυμνοῦσι τὰ δένδρα ἐκ τῶν φύλλων των.

Τὰ κοπτόμενα φύλλα εἰσὶ κυκλοτερῆ καὶ ἔχουσι διάμετρον ἴσην πρὸς ἡμισυ σελήνιον. Ὁ μύρμηξ ἀναρριχᾶται εἰς νεαρὸν δένδρον, κάθηται εἰς τὸ ἄκρον τοῦ φύλλου καὶ ἀρχίζει νὰ κόπῃ τὴν ἴτυν μὲ τὴν γνάθον, χρώμενος τοῖς ὀπισθίοις ποσὶν ὡς κέντρον ὑποστηρίξεως. Ὅταν τὸ φύλλον σχεδὸν κοπῇ, ὁ μύρμηξ συλλαμβάνει τὸ τεμάχιον δι' ἐνὸς τῶν ποδῶν, ἵνα μὴ πέσῃ, καὶ ἐπὶ τέλους τὸ ἀποσπᾷ· τούτου γενομένου, ὁ δίσκος, κρατούμενος καθέτως ὑπὸ τῆς γνάθου, μεταφέρεται κατεσπευσμένως εἰς τὴν μυρμηκίαν, ἀπέχουσαν συχνάκις ἡμισυ μίλλιον. Βλέπων τις τὰς μυριάδας ταύτας τῶν ἐντόμων, ἅτινα διαδέχονται ἀδιαλείπτως ἐν τῇ ἐργασίᾳ τὰ μὲν τὰ δέ, ἀπορεῖ πῶς ἡ βλάστησις χώρας τινὸς δύναται ἐπὶ τέλους ν' ἀνθέξῃ εἰς τοιοῦτον ὄλεθρον. Εὐτυχῶς τοῦτο συμβαίνει μόνον εἰς τὰς τροπικὰς χώρας, ὅπου ταχέως ἀνανεοῦται ἡ βλάστησις· πρὸς τούτοις δὲ ἐκ φύσεως δένδρα τινὰ εἰσὶ προφυλαγμένα, εἴτε διότι τὰ φύλλα τῶν ἔχουσιν ὁσμὴν δυσάρεστον, εἴτε διότι δὲν εἶναι κατάλληλα εἰς τὸν σκοπὸν θν οἱ μύρμηκες ἐπιδιώκουσιν, εἴτε δι' ἄλλους λόγους, περὶ ὧν θ' ἀναφέρωμεν κατωτέρω.

Οὐχ ἥττον ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἡ ἀδηφαγία τῶν οἰκοδόμων καθιστᾷ δυσχερῆ τὴν ἀποκατάστασιν ξένων δένδρων, ἥτοι πορτοκαλλεῶν, λεμονεῶν κτλ. διότι ἀμέσως γυμνοῦνται τῶν φύλλων ἅμα δὲν ληφθῶσι μεγάλα προφυλακτικὰ μέτρα.

Ἰν' ἀπαλλάξῃ τὸν κῆπὸν τοῦ ἀπὸ τοῦς ὀχληροτάτους τούτους ξένους, ὁ Κ. Μπέλτ ἔκαμε χρῆσιν φοινικοῦ ὀξέος, τὰ δ' ἀποτελέσματα ἀπεδείχθησαν θαυμάσια. Μόλις τῶντι ἡ μυρμηκία διεβράχῃ μὲ τὴν ὕλην ταύτην, ὅλοι οἱ κάτοικοι μετηνάστευσαν καὶ ἐγκατεστάθησαν εἰς τινα ἀπόστασιν, συγκομίσαντες τὰς τροφὰς τῶν· τὸ περιστατικὸν δὲ τοῦτο παρέσχε τῷ φυσιολόγῳ εὐκαιρίαν ἵνα πεισθῇ περὶ τῆς νοσημοσύνης τῶν μικρῶν ζώων. Ὅταν πρόκηται νὰ διέλθωσι διὰ κατωφεροῦς μέρους, ἀφίνουσι τὸ φορτίον τῶν νὰ κυλίσῃ κάτω, ἄλλοι δὲ μύρμηκες, καταβάντες πρὶν, λαμβάνουσιν αὐτό·

Ὅσάκις μεταβῶσιν εἰς νέαν κατοικίαν, δὲν λησμονοῦσι τὴν παλαιάν· ἐν ἔτος δὲ ἀφοῦ ἠναγκάσθησαν νὰ καταλίπωσι μυρμηκίαν, ἥτις εἶχε διεβραχῇ ὑπὸ φοινικοῦ ὀξέος, ἐπανῆλθον ἐν αὐτῇ, καὶ τοῦτο ἐπραξάν ἀναμφιβόλως ἵν' ἀπαλλαχθῶσι τοῦ κόπου τοῦ νὰ ὀρύξωσι νέας στοάς. Αὗται τῶντι εἰσὶ πολὺ μακρὰ καὶ ἔχουσι μεγάλας διαστάσεις, τῆς διαμέτρου οὗσης ἐνὸς μέχρῃς ὀκτὼ δακτύλων.

Ὑδροχλωρικὸς ἄργυρος, ριφθεὶς εἰς κόρινθον τοῦ ἐδάφους κατὰ ξηρὸν καιρὸν, ἐπέφερεν ἐπὶ τῶν οἰκοδόμων παράδοξον ἀποτέλεσμα, διότι εὐθὺς ἤρχισαν νὰ τρέχωσιν ἐνθα κακεῖσε λίαν τεταραγμένοι, δάκοντες ἰσχυρῶς οἱ μὲν τοὺς δέ. Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς μανίας μετεδόθη εἰς ὅλους καὶ τότε εἶδον νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς μυρμηκίας μεγάλα ἄτομα, ἔχοντα μῆκος 3]4 τοῦ δακτύλου, ἅτινα φαίνονται μόνον εἰς σπονδαίας περιστάσεις, δηλ. ὅταν πρόκηται μετανάστευσις ἢ προσβληθῇ ἢ φωλεά. Κατ' ἀρχὰς ἦσαν σοβαροὶ, ἀλλ' ὅταν ἦλθον εἰς συνάφειαν μὲ τὴν δηλητηριώδη οὐσίαν, ἀνεφάνησαν καὶ ἐπ' αὐτῶν τὰ ἴδια συμπτώματα.

Εἰς τί ἄρ' ἔγε χρησιμεύουσι τὰ φύλλα, ἅτινα οἱ μύρμηκες εἰσάγουσιν ἀδιαλείπτως εἰς τὰς φωλεὰς τῶν; Τί γίνονται τοῦτα; — Πολλὰ ὑπέθεσαν, ὁ δὲ Κ. Μπέλτ φρονεῖ ὅτι ἀποτελοῦσιν εἶδος κόπρου, ἐν ᾧ φύονται μύκητες, χρησιμεύοντες πρὸς τροφήν τῶν μυρμηκῶν. Ἄν τις ἀνοίξῃ τῶντι μίαν μυρμηκίαν, δὲν βλέπει φύλλα, ἀλλ' εὗρίσκει εἰς πολλὰ δωμάτια, ὄντα μεγάλα ὡς κεφαλὴ ἀνθρώπου καὶ συγκοινωνοῦντα πρὸς ἄλληλα διὰ διαδρόμων ὕλην μελάγχρουν καὶ χλοώδη, ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας εὗρηται μύρμηκες παλὺ μικρότεροι ἐνείνων οἵτινες ἀπέρχονται πρὸς ἀναζήτησιν τῶν φύλλων, ὡς καὶ σκώληκες καὶ χρυσαλίδες· ἐξετάζων δὲ τις ἐπισταμένως τὴν χλοώδη ταύτην οὐσίαν, βλέπει ὅτι συνίσταται ἀπὸ μικρότατα τεμάχια ξηρῶν φύλλων, φαιῶν καὶ συγκεκολλημένων διὰ τῶν διακλαδώσεων μύκητος. Ὅταν μυρμηκία τις πρόκηται νὰ μεταναστεῦσῃ, οἱ μύρμηκες φροντίζουν

νὰ παραλάβωσιν ἅπασαν τὴν χλοώδη ταύτην ὕλην καὶ νὰ προφυλάξωσιν αὐτὴν ὅσον τὸ δυνατόν τάχιστα.

Τὰ φύλλα οὔτε πολὺ ξηρὰ, οὔτε πολὺ ὑγρὰ εἰσάγονται ἐν τῇ φωλεᾷ. Ἐὰν ᾖναι πολὺ ὑγρὰ, ξηραίνονται προλαβόντως· ἐὰν ἐξακολουθῇ ἡ βροχὴ, τὰ παραιτοῦσιν ὀλοτελῶς, ἂν δὲ ἀπ' ἐναντίας ὁ καιρὸς ᾖναι ξηρὸς, τὰ φύλλα συνάγονται τὴν νύκτα. Φαίνεται ὅτι διὰ στοῶν, μενουσῶν ἀνοικτῶν ἢ κλειστῶν, εἰσέρχεται εἰς τὰς μυρμηκίας ὁ ἀναγκαῖος ἀήρ, καὶ ἵνα ἔχωσιν ἀέρα, τὰς φωλεὰς τῶν οἰκοδομοῦσιν εἰς ἄδενδρα μέρη καὶ ὅχι εἰς δάση.

Ὡς κόπρον οἱ οἰκοδόμοι μεταχειρίζονται καὶ ἄλλας οὐσίας, ἥτοι τὸ ἐσωτερικὸν κέλυσος πορτοκαλλίων καὶ ἀνθέων ἀνηκόντων εἰς φυτὰ, ὧν δὲν ἀγαπῶσι τὰ φύλλα. Ἐνίοτε κατὰ λάθος μεταφέρουσι ξένας ὕλας ἀχρήστους πρὸς τὸν σκοπὸν, ἀλλ' εὐθὺς τὰς ἀπωθοῦσιν ἄλλοι. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς μικροτάτους μύρμηκας, οἵτινες ζῶσιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς μυρμηκίας πιθανὸν ὅτι ἔργον ἔχουσι νὰ κατακερματίζωσι τὰς μεταφερομένας ὕλας καὶ νὰ ἐπιμελῶνται τοὺς σκώληκας.

Ὁ Κ. Μπέλτ συμπληροῖ τὴν ἱστορίαν τῶν μυρμηκῶν διὰ τοῦ ἐπομένου χαρακτηριστικοῦ τῆς νοημοσύνης τῶν.—Σμῆνος αὐτῶν ὤφειλεν, ἵνα μεταβῇ εἰς τὸ δάσος, νὰ διέλθῃ διὰ τροχιοδρόμου, ἄγοντος εἰς τὸ χρυσορυχεῖον, αἱ δὲ ἅμαξαι, αἵτινες ἦσαν εἰς ἀδιάλειπτον κίνησιν, ἐφόρειον πολλὰ τῶν ζώων. Οἱ μύρμηκες, χαλεπῶς φέροντες τὴν ζημίαν, μετὰ τινα χρόνον κατασκεύασαν ὑπὸ τὸν τροχιοδρόμον ὁδοὺς. Τοῦ Κ. Μπέλτ διακόψαντος τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἅμαξων καὶ φράξαντος τὰ ὑπόγεια, οἱ μύρμηκες ὠρυζαν νέα καὶ οὐδέποτε διήλθον διὰ τῶν σιδηρῶν ῥάβδων.

Ὁ μικρὸς δίχρους ψευδομύρμηξ ἐμφωλεύει ἐπὶ ἀκακίας φυομένης εἰς τὰ ξηρὰ καὶ ἄδενδρα μέρη τῆς Νικαραγούας, τὸ δὲ δένδρον τοῦτο, ὅπερ ἐνίοτε φθάνει εἰς ὕψος 15 περίπου ποδῶν, χρησιμεύει καὶ ὡς τροφή. Τῶνόντι ἐπὶ τοῦ στελέχους καὶ τῶν

κλάδων φέρει χονδρὰς καὶ διπλὰς ἀκάνθας, ἐξωγκωμένας εἰς τὴν βάσιν καὶ ὁμοιοζούσας πρὸς κέρατα βοῦς. Ὅταν αἱ ἄκανθαὶ ᾖναι νεαραὶ, εἰσὶ πλήρεις πολτοῦ σακχαρώδους, εἰς δὲ εἰσδύουσιν οἱ μύρμηκες διὰ μικρὰς ὀπῆς, ἣν ἀνοίγουσιν εἰς τὴν ὀξείαν ἄκραν, ἐνῶ δὲ τρέφονται, ἀνατρέφουσι καὶ τὴν μέλλουσαν γενεάν. Ἀμα ἡ πρώτη αὕτη τῆς πηγῆς τροφῆς ἐξαντληθῇ, οἱ μύρμηκες ἀπλήστως ἐπιζητοῦσιν εἴτε σακχαρώδεις ὑγρὸν ἐκκρινόμενον ὑπὸ τῶν ἀδένων τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὴν βάσιν τῶν νεαρῶν φυλλαρίων τῶν διπεριπτέρων, εἴτε μικρὰ σώματα χρυσοειδῆ, εὐρισκόμενα εἰς τὸ ἄκρον τῶν φυλλαρίων αὐτῶν ἐν ᾧ χρόνῳ ταῦτα ἀναπτύσσονται.

Κατανοεῖ πᾶς τις ὅτι οἱ τοιαύτας ἀναπαύσεις ἔχοντες μύρμηκες εὐκόλως δὲν ἀποδιώκονται τῆς κατοικίας τῶν· διὸ ἅμα ζῶον χορτοφάγον ἢ μύρμηκες φυλλοκόποι ἐμρανισθῶσι πλησίον, ἐξέρχονται ἀνὰ χιλιάδας ἐκ τῶν οἰκημάτων αὐτῶν καὶ ἐπιτίθενται κατὰ τῶν ἐπιδρομέων.

Κατὰ τὴν ὑγρὰν ἐποχὴν οἱ μύρμηκες οὗτοι ἔχουσι ἀφθονον τροφήν, διότι τὰ νεαρὰ φύλλα δὲν λείπουσιν· ἀλλ' ὅταν ἐπέλθῃ ξηρασία, τότε πᾶσα βλάστησις παύει καὶ ἐκλείπει τὸ σακχαρῶδες ὑγρὸν καὶ τὰ χρυσοειδῆ σώματα· ἡ ἀποικία ὅθεν πάσχει ἀπὸ σιτοδείας καὶ ταχέως ἀποδεκατίζεται· ἅμα ὅμως ἀρχίσῃ μὲ τὰς βροχὰς ἢ βλάστησις, τὰ ἔντομα πολυπλασιάζονται μετ' ἀνηκούστου ταχύτητος.

Καὶ ἄλλα φυτὰ, ἥτοι ἡ *Κεκροπία* καὶ τὰ μελασταμοειδῆ παρέχουσι τοῖς μύρμηξι κατοικίαν καὶ ἐνταυτῷ τροφήν. Ὁ κυλὸς τῆς *Κεκροπίας* εἶναι κοῖλος καὶ διαιρεῖται εἰς δωμάτια διὰ πλαγίων διαφραγμάτων· ἕκαστον τῶν δωματίων τούτων κατοικεῖται ὑπὸ μυρμηκῶν· καὶ εἰς τινα μὲν ὑπάρχουσιν ὡά, εἰς τινα δὲ σκώληκες ἢ νύμφαι· τὸ δωμάτιον τὸ προωρισμένον διὰ τὴν βασίλισσαν εἶναι περιβεβλημένον μὲ τείχος ἐξ εἰδους κηροῦ. Οἱ μύρμηκες οὗτοι δὲν τρέφονται ἐξ αὐτοῦ τοῦ δένδρου, ἀλλ' ἐξ ὑγροῦ ἐκκρινομένου ὑπὸ ψυλλῶν μετ' ἐπιμε-

λείας διατηρουμένων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν
δωματίων. Εἰς τὰ μελαστομοειδῆ οἱ μύρ-
μηκες κατοικοῦσιν εἰς τὰς ἐξογκώσεις τὰς
κειμένας ἐπὶ τοῦ μίσχου. Καὶ ἄλλα φυτὰ,
ἥτοι τὰ ὀρχεοειδῆ, κτλ. συχνάζονται ὑπὲρ
τῶν μυρμηκῶν (καὶ τοὶ δὲν ἐκλέγουσιν αὐ-
τὰ ὡς μόνιμον κατοικίαν) ἕνεκεν τῶν ὑπάρ-
χουσιν σακχαρώδων οὐσιῶν, ὃ δὲ Κ. Μπέλτ
φρονεῖ ὅτι ἡ παρουσία τῶν ἐντόμων αὐτῶν
σκοπὸν ἄμεσον ἔχει νὰ προστατεύσῃ τὰ φυ-
τὰ, μάλιστα ἐν τῇ κεντρικῇ Ἀμερικῇ, κα-
τὰ τῶν καταστροφῶν τῶν οἰκοδόμων.

Τὰς σακχαρώδεις οὐσίας οὐ μόνον οἱ
μύρμηκες, ἀλλὰ καὶ οἱ σφήκες ἀγαπῶσι·
συνεχῶς δὲ συνάπτονται τούτων ἕνεκα μά-
χαι. Ὅταν μύρμηξ φανῇ ἐπὶ φύλλου,
ἐν ᾧ ὑπάρχουσαι φύλλαι (ἐκκρίνουσαι ὑ-
γρὸν) καὶ ὅπερ κατέχει σφήξ, οὗτος ὀρμᾷ
κατὰ τοῦ μύρμηκος καὶ κρημνίζει κατὰ
γῆς, τοῦτο δὲ ὥπως οὗτος μὴ δυνηθῇ
νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς συντρόφους του περὶ
τοῦ εὐρήματος· ὅταν δ' ἀπ' ἐναντίου
σφήξ ἀποπειραθῇ νὰ ἐκδιώξῃ ἕκ τινος μέ-
ρους τοὺς ἐγκατεστημένους μύρμηκας, οὗ
τοι σπεύδουσι παλυάριθμοι ἵνα ὑπερασπίσω-
σι τὴν ἐστίαν καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπερ-
ισχύουσιν.
I. P. S.

Η ΕΚ ΤΗΣ ΦΥΤΕΥΣΕΩΣ ΔΕΝΔΡΩΝ ΩΦΕΛΕΙΑ.

Πρὸ πολλοῦ ἄνδρες πεφωτισμένοι συνι-
στῶσι νὰ φυτεύωνται δένδρα εἰς τὰς χώρας,
ἐν αἷς ἐπικρατεῖ ξηρασία, ἰδίως εἰς τὰ ὑ-
ψηλὰ μέρη καὶ εἰς τὰς κλιτύας τῶν ὄρεων,
εἰς ταύτας δὲ ὥπως ἐλαττοῦται ἡ ταχέια
ἐκροή τῶν ὑδάτων. Αἱ συμβουλαι αὗται εἰ-
σι λίαν συνεταί, ἀλλ' ἄχρι τοῦδε δὲν στη-
ρίζονται καθ' ὁλοκληρίαν ἐπὶ πραγμάτων
ἀνεπιδέκτων ἀμφισβητήσεως, μάλιστα δὲ ἡ
ἐλπίς τοῦ νὰ ἐπέλθῃ αὐξήσις ὁμβροῦ διὰ
τῆς παρουσίας δένδρων ἀντὶ χόρτου οὐδό-
λως βασίζεται ἐπὶ τῆς πείρας. Ἐν Ἑλβετίᾳ
ὑπάρχουσι μέρη ὑψηλὰ μὴ ἔχοντα δένδρα,
ὡς τὸ Ῥήγι καὶ ὁ Πιλάτος, καὶ ὁμῶς καλύ-
(ΟΜΗΡΟΣ ΦΥΛ. ΣΤ΄.)

πτονται ἀπὸ νέφη· ὅταν δὲ τις διαμένη εἰς
τὰ ὑψώματα ἐκεῖνα εὐκόλως παρατηρεῖ ὅτι
τὰ νέφη διαβρέχουσιν ὁλοτελῶς τὴν ἐπιφά-
νειαν τῆς γῆς. Ἀρά γε θὰ ἐπιπτέ περισσό-
τερον ὕδωρ ἂν ὑπῆρχον δένδρα; Οὐδεὶς
δύναται νὰ βεβαιώσῃ τοῦτο, τοῦλάχιστον
κατὰ θετικὰς ἀντιπαραθέσεις. Ἡ γῆ ἐν τοι-
αύτῃ περιπτώσει θὰ ἔμενε περισσότερον
χρόνον ὑγρὰ, χάρις εἰς ἐλάχιστην ἐξάτμι-
σιν. Τοῦτο δὲ ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς κατα-
στάσεως τῶν ὁδῶν ἐκεῖ, ἐνθα ὑπάρχου-
σι δένδρα, καὶ ἐκ τῆς βλάβης ἣν ἐπι-
φέρει ἡ ὑγρασία εἰς οἰκήματα κείμενα εἰς
σκιώδη μέρη. Εἰς τοιούτου εἵδους ζητήμα-
τα εἰς οὐδὲν ὠφελεῖ ἡ πείρα. Ἐντούτοις,
ἐπειδὴ ἐκ τῆς δένδροφυτείας προέκυψαν ὁ-
πωσδήποτε ἀποτελέσματα εἰς τόπους θερ-
μοῦς καὶ ξηροῦς, σπεύδομεν νὰ μεταφέρω-
μεν ἐν περιλήψει δύο ἀξιόλογα ἄρθρα δη-
μοσιευθέντα ἐν τῇ ἐφημερίδι *Gardener's
Chronicle*.

Τὸ πρῶτον τῶν ἄρθρων τούτων ἀφορᾷ
τὴν νῆσον Ἀνάληψιν.

Ἡ νῆσος αὕτη (*Ascension*), ἠφαίστειον
ἐσβεσμένον οὐ πρὸ πολλοῦ ἔσως, ἦτο ξηρὰ,
σπανιώτατα δὲ ἦσαν ἐν αὐτῇ τὰ φυτὰ· ἐν
μόνον ὑπῆρχε δένδρῳλον γνωστὸν παρά
τοῖς βοτανολόγοις ὑπὸ τὸ ὄνομα *Hedyotis
Ascensionis*, καὶ ἐν ὅλοις δεκαεξέ ἐγχώρια
φανερόγραμμα ἄνθη ἀπηντῶντο. Ὑδατος ὑ-
πῆρχε σχεδὸν ἑλλειψις καὶ δύσκολος ἀπέ-
βαινε ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς, ὥστε μετὰ
πολλοῦ κόπου ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις διε-
τῆρει τὸν τόσον εἰς τὸ ναυτικόν της ἀναγ-
καῖον σταθμόν. Εὐτυχῶς, ἤκουσε τὰς ἐπα-
νειλημμένας συμβουλὰς τῶν βοτανικῶν, κυ-
ρίως τοῦ Λίνδλε καὶ τοῦ διδάκτορος Χού-
κερ, οἵτινες συνεβούλιον νὰ φυτευθῶσι
δένδρα. Ὁ διδάκτωρ Λίνδλε ἐσύστησε δε-
ξιδὴν κηπουρὸν ἵνα διευθύνῃ τὰς φυτείας,
ἡδὴ δὲ, ὅτε αὗται ἐτελείωσαν, μεταφράζο-
μεν περικοπὴν τῆς ἐπιστολῆς ἣν αὐτὸς ὁ
κηπουρὸς (ἐπανακάμψας εἰς Ἀγγλίαν) διηύ-
θυνε πρὸς τὸν *Gardener's Chronicle*.

«Αἱ φυτεῖαι τῶν ἐγχωρίων φυτῶν, λέ-
γει, ἦσαν ἐλάχισται ὅτε ἤλθον εἰς τὴν νῆ-
σον»